

Oikaisuvaatimukset infralautakunnan päätöksestä 12.9.2023 § 85: yksityisteiden hoito- ja hallintovastuun siirtäminen Raision kaupungilta tiekunnille

Infralautakunta 07.11.2023 § 108

Valmistelija: kaupungininsinööri Mikko Kunttu, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Raision kaupungille on osoitettu 7 kpl oikaisuvaatimuksia koskien yksityisteiden hoito- ja hallintovastuun siirtämistä takaisin tiekunnille. Oikaisuvaatimukset ovat tulleet oikaisuvaatimusaikana ja ne tulee tutkia. Infralautakunnan päätöksen mukaisesti hoito- ja hallintovastuu siirretään takaisin tiekunnille 1.5.2024 alkaen. Infralautakunta on päättänyt lopettaa yksityisteiden kunnossapidon, koska se ei yksityistielain perusteella kuulu kunnalle vaan yksityistielain (56072018) mukaisesti tieosakkaille, tieosakkaiden perustamille tiekunnille ja tiekuntien perustamille hoitokunnille.

Somersoja–Miekelän tiekunta on jättänyt oikaisuvaatimuksen, jossa todetaan, että alustavat yksikköhintalaskelmat ja kunnostustoimenpiteet olisivat puutteellisia. Tiekungalle on toimitettu alustava tieyksikkölaskelma, joka perustuu karttatarkasteluun (paikkatieto) ja perustietolomakkeilla tehtyyn kyselyyn. Perustietolomakkeista palautettiin n. 50 %. Tiekunta vastaa tieyksikkölaskelman tekemisestä. Kunnostustoimenpiteet tehtiin yhteistyössä tiekunnan kanssa vuonna 2019. Kunnostustoimenpiteet perustuivat yksityistieselvitykseen. Kuntokartoituksen tuloksien perusteella yksityisteiden kunnostustoimenpiteet linjattiin pintakunnon ja kuivatuksen parantamiseen. Kuivatusta on parannettu tiekunnan alueella poistamalla reunapalteleita, perkaamalla ojia ja uusimalla rumpuja. Suoritetuista kunnostustoimenpiteistä ei ole annettu palautetta ennen oikaisuvaatimuksen tekemistä.

Kiinteistö Oy Kuloisten Pähkinämäki esittää, että Vanha maantie ei olisi yksityistie ja kunnostustoimenpiteet ovat tekemättä. Vanha maantie sijaitsee asemakaavoitetun alueen ulkopuolella ja sisältyy Kastun tiekuntaan. Tiekungon järjestäytymiskokous pidettiin 22.10.2018 mutta tiekungalle ei saatu valittua hoitokuntaa yrityksestä huolimatta. Näin ollen kaupungilla ei ole neuvottelukumppania eikä kunnostustoimenpiteitä voitu toteuttaa.

Mahlamäentien yksityistien osalta esitetään, että yksityisteiden hoito- ja hallintovastuuta ei voi siirtää, koska iso osa Mahlamäentiestä on kaupungin julkista kevyen liikenteen väylää ja yksityistielle ei ole perustettu tiekuntaa. Mahlamäentielle liitytään Kuninkojantien pyörätien kautta. Pyörätie sisältyy Kuninkojantien asemakaavoitettuun katualueeseen ja on näin ollen kaupungin hoidossa. Muilta osin Mahlamäentie on toimitustie, jolla on pysyvä rekisteröity tieoikeus. Tiekungon perustaminen ei ole välttämätöntä, jos asiat kyetään hoitamaan ilman hallinnollista toimielintä. Yksitystien vaikutuspiirissä olevat kiinteistöt voivat halutessaan perustaa tiekungon. Yksityisteiden hoito- ja hallintovastuun siirrolle ei ole estettä.

Louhelantie on n. 200 metriä pitkä toimitustie, jonka varrella sijaitsee 8 kiinteistöä. Tie palvelee ainoastaan kiinteää asutusta ja sillä ei ole muuta yhteiskunnallista merkitystä. Alueellisessa yksityistietoimituksessa vuonna 2014 kulkuoikeudet järjestettiin vastaamaan todellisia kulkutarpeita ottaen huomioon oleva tieverkko. Toimituksen lopputuloksena kiinteistöjen ja yhteisten alueiden kaikki tarpeelliset kulkuyhteydet merkittiin

yksiselitteisesti kiinteistörekisteriin ja kiinteistörekisterikartalle. Louhelantien kiinteistöille kulku on järjestetty tieoikeuden kautta. Louhelantien vaikutuspiirissä sijaitsevat kiinteistöt voivat halutessaan perustaa tiekunnan. Raision kaupungin avustamiskäytännöistä ei ole tehty päätöstä. Päätöksessä yksityisteiden hallinto- ja kunnossapitovastuun siirtämisestä kerrotaan ainoastaan yleisistä periaatteista, joita monissa kunnissa on käytetty avustamiskriteereinä. Raisiossa avustamiskriteereitä ei ole vielä määritetty. Nykyisen hoitotason mukaisten yksikköhintojen perusteella Louhelantien hoito kustantaa n. 500 € / vuosi. Kustannus jakaantuu tien varren kiinteistöjen kesken. Oikaisuvaatimus ei estä hoito- ja hallintovastuun siirtämistä tiekunnille.

Paikkarin pysäkin tiekunnalta toimitetun oikaisuvaatimuksen perusteella suuri osa kunnostamistoimenpiteistä olisi tekemättä. Raision kaupunki varmistaa asian ja sopii kunnostustoimenpiteistä tiekunnan kanssa. Kunnostustoimenpiteet tehdään vuoden 2024 aikana. Kunnostustoimenpiteiden tekeminen ei estä hoito- ja hallintovastuun siirtämistä.

██████████ on jättänyt oikaisuvaatimuksen, jossa hän esittää infralautakunnan tekemän päätöksen kumoamista. ██████████ esittämä oikaisuvaatimus kohdistuu eri päätöksiin. ██████████ vaatimukset liittyvät aikaisempiin toimenpiteisiin yksityisteillä eikä niitä käsitellä tämän asian yhteydessä. Aikaisemmat oikaisuvaatimukset ovat joko käsittelyssä tai käsitelty.

██████████ esittää, että infralautakunnalla ei ole ollut toimivaltaa asiassa, josta kaupunginvaltuusto on päättänyt vuonna 1993. Hallintosäännön 32 § 3 mom. mukaisesti: *"Sen lisäksi, mitä muutoin on laissa määrätty infralautakunnan päätettäväksi, lautakunta ratkaisee omalla toimialallaan ne asiat, mikäli niitä ei ole laissa tai hallintosäännössä määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan tehtäväksi."* Raision infralautakunta on päättänyt lopettaa päätöksellään yksityisteiden kunnossapidon. Yksityisteiden kunnossapidon osalta siirrytään yksityistielain mukaiseen malliin, jossa tiekunta järjestää yksityistien kunnossapidon ja kaupunki mahdollisesti avustaa yksityisteiden kunnossapitoa. Raision kaupunki ei siirrä hallintoa tiekunnille, koska hallinto on koko ajan ollut tiekuntien vastuulla. Tässä yhteydessä hallinnolla tarkoitetaan yksityisteiden asioiden hoitamista ja kunnossapidon toteuttamista. Infralautakunta päätti lopettaa yksityisteiden kunnossapidon, koska se ei yksityistielain perusteella kuulu kunnalle.

Oikaisuvaatimukset ovat nähtänä sähköisessä kokousjärjestelmässä.

Esittelijä	Tekninen johtaja Timo Oja
Päätösehdotus	Infralautakunta hylkää oikaisuvaatimukset selostusosassa esitetyin perustein ja pitää voimassa infralautakunnan päätöksen 12.9.2023 § 85. Infralautakunta jatkaa yksityisteiden hoito- ja hallintovastuun siirtämistä tiekunnille. Hoito- ja hallintovastuu siirtyy tiekunnille 1.5.2024 alkaen.
Päätös	Keskustelun kuluessa Kalle Myllymäki teki Pirita Efen, Sari Suomisen ja Mikko Monnosen kannattamana seuraavan ehdotuksen asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi: "Lautakunta palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi ja tuotavaksi uudelleen käsiteltäväksi siinä yhteydessä, kun lautakunta antaa lausuntonsa kaupunginvaltuustossa 6.11.2023 tehdystä samaa aihetta koskevasta valtuustoaloitteesta, jossa on esitetty tähänastisen kunnossapitokäytännön jatkamista. Oikaisuvaatimuksia koskevien vastineiden uudelleen valmistelussa tulee

esittelytekstiin sisällyttää alkuperäisessä muodossaan perustelut, joita oikaisuvaatimusten tueksi on esitetty sekä esittää valmistelijan näkemys yksilöidysti jokaisesta oikaisuvaatimusperusteesta. Lisäksi valmistelussa tulee ottaa huomioon valtuustoaloitteessa esitetyt näkökohdat."

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty asian palauttamista koskeva kannatettu ehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan hyväksytyin äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi äänestävät ei. Äänestystavaksi valittiin nimenhuutoäänestys.

Äänestyksessä annettiin neljä jaa-ääntä (Arsalo, Aso, Dahlgren ja Äikäs) ja viisi ei-ääntä (Efe, Käyhkö, Monnonen, Myllymäki ja Suominen).

Puheenjohtaja totesi, että Kalle Myllymäen ehdotus asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi oli tullut lautakunnan päätökseksi.

Puheenjohtaja Janne Aso ja jäsen Satu Arsallo jättivät päätökseen eriävän mielipiteensä. Eriävä mielipide on toimitettu kirjallisena ja se on pöytäkirjan liitteenä.

Infralautakunta 12.12.2023 § 118
884/10.03.01.00/2023

Valmistelijat: tekninen johtaja Timo Oja ja kaupungininsinööri Mikko Kunttu, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Infralautakunnan päätöksen mukaisesti hoito- ja hallintovastuu siirretään takaisin tiekunnille 1.5.2024 alkaen. Yksityistielain 48 §:n mukaan yksityistien hoitovastuu ja hallintovastuu kuuluu tiekunnalle: *"Yksittäistä tai useampaa yksityistietä hallinnoi tienpidosta vastaten tiekunta tai, jos sellaista ei ole perustettu, tieosakkaat keskenään sopimallaan tavalla. Tieosakkaat voivat myös niin halutessaan valtuuttaa muun toimijan huolehtimaan yksityistien tienpidosta."*

Tätä vastuuta ei tosiasiallisesti ole missään vaiheessa otettu kaupungille, vaan vastuu on lain mukaan ollut aina tiekunnilla.

Vastuu yksityisteistä

Yksityisteiden rakentamisesta ja kunnossapidosta huolehtivat tieosakkaat. Jos tietä tarvitaan useamman kiinteistön hyväksi, kaikki tiestä hyötyvät kiinteistöt voidaan velvoittaa osallistumaan tien kunnossapitoon. Osakkaat voivat muodostaa tiekunnan, joka vastaa tien hoitoon liittyvistä asioista.

Yksityistielaki 48 §: *"Yksittäistä tai useampaa yksityistietä hallinnoi tienpidosta vastaten tiekunta tai, jos sellaista ei ole perustettu, tieosakkaat keskenään sopimallaan tavalla. Tieosakkaat voivat myös niin halutessaan valtuuttaa muun toimijan huolehtimaan yksityistien tienpidosta."*

Vastuu tienpidosta on tiekunnilla; yksityistielaki 24 §: *"Tie on pidettävä sellaisessa kunnossa kuin sen tarkoitus ja siitä tuleva hyöty edellyttävät ottamalla kuitenkin huomioon, ettei kunnossapidosta aiheudu tieosakkaalle kohtuuttomia kustannuksia."*

Kunnossapito

Kunnossapito pitää sisällään hoidon sekä pieniä kunnossapitotöitä, joita ovat esimerkiksi sorastus sekä yksittäisten rumpujen ja ojien kunnostukset. Hoito voidaan jakaa kuuteen suurempaan kokonaisuuteen, joita ovat talvi- ja kesähoito, puhtaanapito, varusteiden ja laitteiden hoito, kuivatusjärjestelmien hoito sekä viheralueiden hoito. Kesähoito voidaan jakaa asfalttipäällysteiden paikkauksiin, sorapäällysteisten väylien hoitoon ja siltarakenteiden hoitoon. Varusteiden ja laitteiden hoitoa ovat kalusteiden ja varusteiden hoito, tiemerkinöjen kunnossapito ja liikenteenohjauslaitteiden hoito, rakenteiden hoito sekä kuivatusjärjestelmien hoito. Yksityisteillä tyypillisimpiä hoitotoimenpiteitä ovat talvihoito, sorateiden hoito, asfalttipäällysteiden paikkaus, kuivatusjärjestelmien hoito sekä piennarniitot ja vesakoiden raivaus.

Järeämmät toimenpiteet kuten teiden uudelleen päällystäminen, rungon vahvistaminen ja siltojen kunnostaminen ovat investointeja, jotka eivät sisälly kunnossapitoon. Tiekunnat vastaavat itsenäisesti investoinneista.

Yksityistieasian aiemmat käsittelyt Raisiossa

- Kaupunginvaltuusto on päättänyt talousarvion yhteydessä ottaa yksityistiet kaupungin kunnossapidettäväksi 13.12.1993. Yksitystieverkosto kokonaan kaupungin hoidossa 31.12.1996 (yhteensä 7,887 km). Talousarvioesitys 1996 piti sisällään kaupungin hoitoon siirtyvien yksityisteiden korjausmäärärahan 200.000 mk ja uutena toimintona 332.000 mk yksityisteiden hoitovastuun siirtoja kaupungille (hyväksytty valtuustossa).
- Rasion kaupungin tekninen lautakunta on 1.10.2013 pitämässään kokouksessa päättänyt suorittaa alueelliset yksityistietoimitukset, jossa luodaan alueelliset yksityistiet ja niille tiekunnat (tekninen lautakunta § 151 1.10.2013).
- Maanmittauslaitos on suorittanut vuoden 2014 aikana alueelliset yksityistietoimitukset.
- Tekninen lautakunta on kokouksessaan 13.2.2018 päättänyt aloittaa yksityisteiden hoidon siirtämisen kaupungilta tiekunnille.
- Projektin infotilaisuudet järjestettiin Martinsalissa 26 – 27.3.2018.
- Tekninen lautakunta on saanut yksityisteiden tilannekatsauksen kokouksessaan 12.6.2018.
- Kuntokartoituksen tuloksia on käsitelty tekn.ltk:n kokouksessa 11.9.2018.
- Tiekuntien perustamiskokoukset järjestettiin 1.11.–13.12.2018.
- Yksityisteiden kunnostukset aloitettiin vuonna 2019.
- Kunnostukset jatkuivat vuoteen 2022 saakka.
- Mahittulan ja Petterinpellon tiekuntien kunnostukset tehdään aikaisintaan vuonna 2024 kun Rasionjoen ennallistamistyöt on saatu päätökseen.
- Kunnossapitovastuun siirto 1.5.2024. (esitys infralk)

Vantontie jää kokonaisuudessaan kaupungin kunnossapidettäväksi koska Vantontielle kohdistuu poikkeavan paljon läpikulkuliikennettä muihin yksityistieihin verrattuna. Aiemmin Nesteen jalostamo osallistui Vantontien

kunnossapitoon (suuremmat investoinnit) merkittävällä rahallisella panoksella jalostamon huoltoliikenteen vuoksi. Vantontie on mitoitukseltaan suunniteltu palvelemaan laajempaa kokonaisuutta ja näin ollen kunnossapitokustannukset muodostuvat tiekunnalle kohtuuttomaksi.

Esittelijä

Tekninen johtaja Timo Oja

Päätösehdotus

Infralautakunta hylkää oikaisuvaatimukset 7.11.2023 kokouksessa selostusosassa esitetyin perustein sekä yllä selostusosassa mainituin tarkennuksin ja pitää voimassa infralautakunnan päätöksen 12.9.2023 § 85. Infralautakunta jatkaa yksityisteiden hoito- ja hallintovastuun siirtämistä tiekunnille. Hoito- ja hallintovastuu siirtyy tiekunnille 1.5.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.